

GÜVENLİK SİYASETİ İÇİN DEĞİŞEN STRATEJİK ÇERÇEVE

ARALIK 2007

INSTITUTE FOR STRATEGIC STUDIES

S A E

STRATEJİK ARAŞTIRMALAR ENSTİTÜSÜ

GÜVENLİK SİYASETİ İÇİN DEĞİŞEN STRATEJİK ÇERÇEVE

Milli güvenlik siyasetinin oluşturulmasında baz alınan stratejik yaklaşım, uzun süreçlerin toplamından oluşmaktadır. Stratejik Kavram olarak nitelenen stratejik çerçeve, uluslararası yapının durumu, etkili ve güçlü ülkelerin yaklaşımları, NATO bünyesindeki yenileşme ve değişimlerin sonuçları, bölgesel değişiklikler, ulusal hedefler ve ulusal olanaklar ile şekillenmektedir.

1990 yılından bu yana hızla yaşanmakta olan jeopolitik kaymalar, yeni siyasi şartların ortaya çıkması, belirsiz tehditlerin yarattığı tepki vermenin yeni biçimleri, asimetrik tehdit ve asimetrik savaş karşısında asimetrik avantajların kullanılma yöntemlerindeki çeşitlilik ile birlikte, yeni stratejik kavramın şekillenmekte olduğu görülmektedir. Bu yeni şekillenme ile beraber, geleceğe doğru hazırlanan milli güvenlik siyaseti ve savunma politikası için de yeni koşulların ortaya konduğu gözlenmektedir.

Yukarıda hatırlatılmakta olan yeni stratejik kavramın şekillendiği koşullar ve yeni stratejik kavramın içeriği ile ilgili çerçeveyi yedi ana başlık altında tasnif etmek mümkün olacaktır:

1. Evrimleşen Güvenlik Ortamı

Türkiye'nin ekostartajisi yakın zaman zarfında büyük değişiklikler göstermektedir. Aynı çerçevede yeni siyasi yapıların ortaya çıkması ve yeni bölgesel sorunların ortaya çıkması da değişiklikler arasındadır. Soğuk savaşın bitimi ile başlayan yeni süreç daha belirsiz bir gelecekte evrimleşen bir global güvenlik ekolojisini ortaya çıkarmaktadır. Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi de evrimleşmekte olan global güvenlik ekolojisine tabi olarak kendi evrimini gerçekleştirmek durumundadır.

Global güvenlik ekolojisi ile paralel olarak değişen milli güvenlik stratejisi için güvenlik ortamının evrimleşmesini de çerçeveselendirmek gerekmektedir. Potansiyel askeri tehdit kaynaklarının değişimi ve büyük belirsizliklerin ortaya çıkması, global ve bölgesel güvenlik çevresinin değerlendirilerek gelecekte olası savaşların şekli ve tehdit aşımının durumu konularında, güvenlik ortamının evrimini iyi izlemek gerekmektedir.

Güvenlik şartlarının değişiminde en önemli belirleyicilik jeopolitik kaymaların yarattığı etki olmuştur. Jeopolitik kaymalara en yakın ve önemli örnek, olarak Sovyetler Birliği'nin yıkılması ve ardından meydana gelen değişikliklerdir. Bu jeopolitik kaymaların neticesinde ülkelerin askeri kuvvetleri ve kullanılan askeri yöntemleri üzerinde ciddi değişimler oluşmaktadır. Bunların yanı sıra, yeni siyasi ve ekonomik koşullar ile dolaylı müdahale yöntemlerinde farklılıklar da göze çarpmaktadır.

Beklenmedik ve sürpriz niteliklere sahip jeopolitik kaymalar ve paradigma kaymaları karşısında, geleceğin belirsizliğine karşı hazırlıklı olmayı sağlayan bir güvenlik çevrenin oluşturulması kaçınılmazdır. Güvenli çevre muhtemel durumlar karşısında izlenecek milli güvenlik siyaseti ve uygun hareket tarzlarına ilişkin verileri de tanımlamaktadır. Sürekli değişen koşullar karşısında Türkiye'nin hangi büyüklükte, hangi koşullarda, ne zaman ve nerede, nasıl tehditlere ve saldırılara maruz kalacağı

tam olarak bilinmemektedir. Bu durum karşısında, belirsizliği azaltmak için güvenlik şartlarını ve evrimini tanımlamak rehber niteliğinde olacaktır:

- a. Yeni jeopolitik ortam ile birlikte, global ve bölgesel koşullar belirsiz ve dinamik bir hale gelmiştir. Bölgesel ve global yönetim koşullarını belirlemede yeni politik eğilimler daha fazla öne çıkmaktadır.
- b. Siber uzay ortamında meydana gelen hızlı değişimler ile birlikte, sessizliğin yarattığı tanımsız düşman ve gizli davranışların kaynağının tanımlanamaması sonucu; ticari faaliyetler, bilgi hareketleri, dağıtım şebekeleri içinde yer alan transferler ile askeri nitelikteki hareketlerin kontrolünü sağlamak amacıyla yeni ve yoğun rekabet ortamının doğduğu gözlenmektedir. Siber uzay ortamında meydana gelen değişimler ile ülkeler için kritik bilgi alt yapılarının stratejik önleyici tedbir sahaları da daralmaktadır.
- c. Yeteri kadar iyi tanımlanamayan düşman davranışları ile asimetrik tehdit unsurlarının gözden kaçan boyutları yüzünden yakın ve orta gelecekte sürpriz saldırı potansiyeli artmaktadır. Hesaplama hatalarının en aza indirgenmesini sağlayacak yöntemler olan ihtiyaç giderek önem kazanmaktadır. Bu yönde yetki dağılımı ve sorumluluk ile birlikte, hesap verilebilirlik ilkesinin çalıştığı personel sistemine geçişin büyük yararı ve aciliyeti bulunmaktadır.
- d. Coğrafi korunma refleksleri artık önemini tamamen yitirirken, dağ, nehir ve toprak yapıları ile birlikte nüfus büyüklüğü temel savunma araçları olmaktan çıkmaktadır. Etkin menzillere sahip balistik ve diğer füzelere sahip potansiyel saldırgan devletlerin Türkiye üzerinde baskı uygulayan tehditleri bulunmaktadır. Yeni sivil yaşam formları üzerinde hareket eden serbest veya bağımlı terörist grupların sızma ve saldırı amaçlı yöntemleri de değişmektedir.
- e. Devlet dışı faaliyet gösteren serbest veya bağımlı terörist grupların askeri yetenekleri ve saldırma potansiyelleri gittikçe artış göstermektedir. Türkiye hem kendi konumu hem de müttefikleri nedeniyle artan bir terörist saldırı potansiyeli ile karşı karşıyadır. Bu terörist grupların devlet sponsorluğu olmaksızın operasyon yeteneklerini uygulamaya çevirecek mali kaynakları bulunmaktadır. Ayrıca yüksek patlayıcılı malzemeler ve biyo-kimyasal teknolojiye de sahiptirler.
- f. Su, petrol ve gaz başta olmak üzere kaynakların azlığından meydana gelen ihtiyaçların karşılanmasında uygun uluslararası işbirliği ve çözümlerin başarısız kalması sonucu, kaynaklara ulaşmak, paylaşmak veya tek sahiplilik sebebiyle yeni çatışma riskleri bölgesel ve global olarak artmaktadır.
- g. Savunma alanında karşılıklı rekabete dayalı hızlı teknolojik yenileşmeler, savunma politikalarını ve araçlarını sürekli yenileme sürecine sokmaktadırlar. Devlet dışı yapıların da bu teknolojilere sahip olabilme riski artmakta ve potansiyel saldırı yetenekleri gelişmektedir.
- h. Balistik füzeler ve Biyo-kimyasal ve yeni versiyon yüksek patlayıcı silahlar giderek artmakta ve kontrolsüz bir şekilde yaygınlaşmaktadırlar.

- i. Yeteri kadar kontrol yeteneği olmayan veya açık saldırgan tutumlar besleyen devletlerden kaynaklanan tehditler devam etmekte olup, özellikle Güneybatı Asya'dan Orta Doğu'ya kadar geniş bir alana yayılmış bulunmaktadır. Türkiye bu yaygınlığı coğrafi merkezinde yer almaktadır.
- j. Türkiye'nin çıkarlarını ve kabiliyetlerini sınırlama olanağına sahip bölgesel güvenlik gelişmeleri, doğrudan olmayan etkileri ile birlikte potansiyel bir tehdit olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Doğu başta olmak üzere bölgesel güvenlik gelişmelerinin, Türkiye'nin ekonomik, ticari ve politik çıkarlarını risk altına almakta olduğu ve yeni güvenlik önlemlerini gerektirdiği açıkça görülmektedir.
- k. Bölgesel sorunlar için yeni ekonomik ve politik gelişmelerin çözüm önerileri kapsamında ortaya konmakta olduğu görülmektedir. Türkiye, diplomatik liderliğin bölgesel boyutunu göz ardı etmeden,, hızlı, etkin ve verimli çözüm paketleri ile birlikte yeni durumlar karşısında konumunu güçlendirmelidir.

2. Jeopolitik Baskı ve Güvenlik Terazisi

Türkiye tek taraflı jeopolitik yapının doğurduğu stratejik denge ortamından, çok taraflı jeopolitik yapının doğurduğu baskılı bir sürece girmektedir. Bu süreç Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra oluşan yeni siyasi atmosferin yanı sıra yeni askeri şartları da beraberinde getirmektedir. Yeni güvenlik şartları karşısında Türkiye için yeni bir güvenlik terazisi de oluşmaktadır.

Türkiye için global güvenlik terazisi, batı kefesinde Avro-Atlantik alan, doğu kefesinde Çin, Rusya Federasyonu ve Asya'nın olduğu alan olarak şekillenmektedir. Geleneksel olarak jeopolitik çerçevenin biçimi aynı kalmakla beraber, içeriğinde yani kapsanan ülkeler ve unsurlar açısından bir değişim yaşanmaktadır.

Türkiye için bölgesel güvenlik terazisi, batı kefesinde Doğu Akdeniz ve Balkanlar'ın bulunduğu alan ile, doğu kefesinde Güneybatı Asya ile Kafkaslar'ın bulunduğu alan olarak şekillenmektedir. Ayrıca, kuzey kefesinde Rusya Federasyonu ve Ukrayna ile, güney kefesinde Orta Doğu'nun bulunduğu alan olarak şekillenmektedir.

Türkiye için yakın çevre ve soruna dayalı güvenlik terazisi ise, kuzey kefesinde Gürcistan, Çeçenistan (Rusya Federasyonu); güney kefesinde Kuzey Irak, Irak ve Filistin; batı kefesinde Kıbrıs, Ege ve Yunanistan ile doğu kefesinde Ermenistan ve İran bulunmaktadır. Türkiye'nin stratejik güvenlik ekolojisini değiştiren bu terazinin ağırlık ayarları, Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, Rusya Federasyonu, İsrail, NATO ve BM ile alt bölgesel ilişkilerin yön ve değişken unsurlarıdır.

Güvenlik terazisinde batı kefesinde meydana gelen bir değişiklik ile güney veya doğu kefesinde başka bir değişiklik harekete geçmektedir. Türkiye çok cepheli güvenlik, ekonomik, siyasi ve sosyal sorunlarla bezenmiş bir güvenlik kuşağı içerisinde, kendisi için yaşanabilir bir barış kuşağı oluşturma çabası içindedir. Ancak bunun sağlanması güvenli bir çevrenin yaratılması ile mümkün olacaktır. Güvenli çevrenin yaratılması ise, belirsiz ve dinamik jeopolitik kaymaların etkisi altında kalmaktadır.

3. Stratejik Kavramın Doktrini

Yeni stratejik kavram, milli güvenlik siyasetinin kalıcı hedeflerini, temel güvenlik yaklaşımlarını ve ruhunu tanımlamak için formüle edilmelidir. Yeni stratejik kavram için çerçevelendirilmiş bir doktrin bulunmalıdır. Bu doktrin, stratejinin öncelikler ile geleceğe dönük hazırlıklar arasında, güncel talepleri de göz önünde bulunduran bir perspektif sunmalıdır. Bu amaçla hazırlanan doktrin dört temel başlık üzerinde inşaa edilmelidir.

- a. **Demokratik Güvenlik:** Doktrin temel olarak kazanımları koruma amacı taşır. Bu maksatla insan ve toplum yaşamı için tasarlanan siyasi haklar ve özgürlüğün hiçbir baskı ile zedelenmesini kabul etmez. Özgürlük ve temel siyasi hakların korunması için, anayasal çerçevede tanımlanmış kurallar ile anavatan ve kamu güvenliği riskini arttırmaksızın alınması gereken önlemler bir hedefler beyanı olarak tanımlanmalıdır. Bu amaçla demokratik mekanizmalara içinde önleyici tedbirlerin arttırılması ve yine demokratik mekanizmalar dahilinde tedbirlerin uygulanması ile, demokratik güvenlik mekanizması kurumsallaştırılmalıdır. Demokratik güvenlik mekanizması, esas olarak siyasi davranışların milli güvenlik stratejisi içinde nasıl kontrol edileceğini ve muhtemel sınır aşmaları söz konusu olduğunda alınması gerekli tedbirler bütünü tanımlamaktadır.
- b. **İnsan Güvenliği:** Barış ve refah ortamının klasik milli güvenlik stratejisi ile sağlanması ve bunun uluslararasılaştırılması artık mümkün değildir. Milli güvenlik stratejisi tanımlanan ölçütler ile barış ve refahı amaç edinmek zorundadır. Ancak barışın, refahın ve hatta yaşamın temeli insan üzerine kuruludur. Bu sebeple milli güvenlik siyasetine esas teşkil edecek çerçeve insan güvenliği dinamiğine dönük olmak zorundadır. Güvenlik, devletin, devlet ise toplumun bir çerçevesidir. Toplum, yani sivil halk için çekirdek unsur ise insandır. Çatışma ve krizlerin askeri, politik ve ekonomik olarak son derece karmaşık hale gelen nedenselliği karşısında, devlet ve devletler arası güvenlik çerçevesinin çözüm anahtarının insan dinamiği üzerine yoğunlaştığı gözlenmektedir. Değişen güvenlik paradigması içerisinde, insan güvenliği kavramı milli güvenlik siyasetinin bir başarı ölçütü olma yönünde etkinliğini arttırmaktadır. İnsan güvenliği dinamiğinde en temel göstergelerden biri de, Milli Güvenlik stratejilerinin uygulama çerçevesinde, maliyetlerin ülke-yaşam seviyesi ile korelasyonunu kurmaya zorlamasıdır. Yeni stratejik kavram açısından insan güvenliği yaklaşımının katkısı, insan hakları ve demokrasinin geliştirilmesi ve kalkınmanın sağlanması ile istikrarsızlıkların önlenmesinde toplumlar için bir amaç niteliğini taşıyor olmasıdır. Güvenlik devlet ve birey için birbiriyle bağlantılı ve sürekli bir olgudur. Milli güvenliğin dinamik olarak yarar üretmesinde insan merkezli yaklaşım ya da insan güvenliği yaklaşımı büyük önem taşımaktadır.
- c. **Esnek Stratejik Perspektif:** Milli güvenlik siyasetini bugün ve gelecekte daha başarılı kılmak için, yeni stratejik kavramın teknik yaklaşımı olan esnek stratejik perspektif modeli ile sağlanmaktadır. Esnek stratejik perspektif temel olarak, güvenlik perspektifinin çok geniş olmasını, sürekli ve dinamik olmasını, belirsizliklere karşı gelecek hedefleri taşımasını, global ve bölgesel genellik içermesini, askeri politikaların yönlendirilmesini ve özel hususların güncelleştirilmesini tanımlamaktadır. Stratejik denge yerini her durum için yeterlilik ve hazırlılık yaklaşımına, tehdide dayalı model yerini asimetrik ve sürpriz

kabiliyetlere sahip düşmanlara, topyekun savunma ise yerini toplam kabiliyetlerin hazırlık ve gelişimine bırakmıştır. Esnek stratejik perspektif ile alt güvenlik sorunlarının yöntemleri için sürekli yenileşme ve insan kaynağını güncelleştirme stratejisi izlenirken, üst güvenlik sorunları için belirsizliklere hazırlıklı ve güncel hedeflerin ötesinde esnek ortaklıkların sağlanması hedefini gözeterek yaklaşımlar izlenmektedir. Esnek yaklaşım, düşman ve davranışlar konusunda kamu aklının ve güvenlik personelinin daha hızlı bir düzeyde dünyayı algılaması, anlaması ve etkili ve verimli uygulamalar dönüştürmesi hedefini gözetmektedir.

- d. Etkili Kriz Yönetimi:** Asimetrik tehditler ve asimetrik savaş ortamına hazırlık konusunda, asimetrik avantajlarımızın saldırgan ülke veya terörist grup aleyhine kullanılmasını sağlamak amacıyla, yeni ve etkili bir kriz yönetimine olan gereksinim, yeni stratejik kavramın doktrini içinde son basamağı teşkil etmektedir. Kapsamlı ve etkili bir kriz yönetimi, toplam savunma unsurları ile birlikte değerlendirildiğinde, ülkemiz kabiliyetlerinin belirsizlik ve geleceğe hazırlık konularındaki başarısını arttırdığı kadar, insan güvenliği ve demokratik güvenlik süreçlerini de olumlu yönde desteklemektedir.

4. Yeterli ve Hazırlıklı Kriz Yönetimi

Stratejik denge ve tehdiye dayalı modelin gittikçe önemini yitirmekte olduğu bir dönemden geçmekteyiz. Güvenliğin sağlanması ve paylaşılabilir bir güvenlik perspektifinin ortaya konması için, hem ülke içinde hem de ülke dışında yeterli, inandırıcı ve hazırlıklı bir kriz yönetimi sağlanmalıdır.

Kriz yönetimi temel olarak önleyici tedbirler bütünüdür. Öncelikle insan yaşamını, toplum sağlığını ve devlet güvenliğini risk altına alabilecek şartlara karşı hazırlıklı ve tedbirli olma hali olarak, kriz yönetimini çerçevelemek mümkün olacaktır. Kriz yönetimi sırasıyla, akut olaylara karşı teyakkuz içinde olmayı, bilgisizlik ve risklerin yol açacağı olasılıkları saptamayı, gelişen şartları olumlu ve olumsuz sınıflandırarak ayırt edici yönetim anlayışını tesis etmeyi, kriz şartlarına karşı yeterli ve hazırlıklı önlem almayı, çatışma yönetimine geçmeyi, krizi sürekli izlemeyi ve raporlamayı, krize karşı tepki vermeyi ve tepki operasyonlarını planlamayı, kriz halini yönetmeyi, eğer karşı hedef ülke ise kriz için sürdürülebilir yönetimi oluşturmayı ve kriz halinden çıkışla birlikte normalleşmeyi hedeflemektedir.

Kriz yönetiminde önleyici tedbirler ve yeterli hazırlık için yeni ve güçlü istihbarat yapılanmasını gerektirmektedir.

5. Çatışma Yönetimi

Çatışma yönetimi hem ülke içinde hem de ülke dışında muhtemel bir mesele karşısında alınan yeni güvenlik tedbirleri için politik mekanizmayı tanımlamaktadır. Temel amaç, önleyici tedbirler ile birlikte kriz halinde gerekli yönetim modelinin yeniden tanımlanmasıdır.

Çatışma, ekonomik kriz, siyasi kriz veya düşük yoğunluklu savaş ortamı içerisinde meydana gelen ve savaş halinin oluşmadığı bir kavramı tanımlamaktadır. Çatışmanın gerçekleşmesinde ekonomik, siyasi veya askeri unsurlardan birinde orta seviye (% 30) ve daha altında bir kayıp riskinin ortaya çıkması ile başlayan bir kriz hali

mevcuttur. Birlik, kurum ve dar alanda tanımlanmış coğrafi sınırlar içinde olabildiği gibi, ülke genelinde de oluşması muhtemel bir kriz sürecinin yönetimini tanımlamak açısından çatışmanın içeriği ve niceliği önem taşımaktadır.

Çatışma yönetimi, mevcut yönetim araçlarının geleneksel karar süreçlerinden ayrı tutularak çalıştırılmasını gerektirmektedir. Bu amaçla, stratejik derinlik ve yeteneğe sahip bir liderlik (komuta) mekanizmasının oluşturulması ve siyasi iradenin sorumluluğunda tamamen teknik süreçlerden oluşan bir geçici hiyerarşik düzene geçilmesi gerekmektedir. Stratejik Karar Mekanizması uygun koşullar altında dönemsel olarak parlamento için raporlama ve geri bildirim sorumluluğuna sahip bulunmalıdır. Karar süreci sürekli alarm halinde ve yetki kullanımı tüm kamusal ve sivil unsurları içerecek şekilde tanımlanmalıdır.

Çatışma yönetiminin ikinci önemli aşaması ise, sınır ötesi yakın planlarında veya insani yardım ve siyasi destek amaçlı dış operasyonlarda uygulanmasıdır. Bu aşamada iç karar mekanizmalarının yanı sıra, uluslararası kurum veya ikili ortaklık anlaşmalarından kaynaklanan durum kapsamında, müşterek çatışma yönetimi esasları uygulanmalıdır. Kuvvetin tahsisi ve yönlendirilmesi ise, Tümen ve üstü unsurlar için parlamento izniyle, alt seviyedeki unsurlar ise tanımlanan karar mekanizmalarının izniyle gerçekleştirilmelidir. Bütçe tahsisi açısından çatışma yönetiminin uygulamalarında kapalı denetim ve raporlama esasları göz önünde bulundurulmalıdır. Yeni stratejik kavram açısından çatışma yönetimi, hızlı, etkin ve verimli karar alma mekanizmalarının oluşmasını amaçlamaktadır. Geleneksel karar süreçleri ile gelecekte belirsiz tehdit ve saldırılara karşı önlem almak ve reaksiyon göstermek yeterli başarıyı engelleyecektir.

6. Kabiliyete Dayalı Strateji

Milli Güvenlik siyaseti için tehdide dayalı modelin evrimi, günümüzde ve gelecekte karşılaşılabilecek belirsizliklere karşı başarı açısından büyük önem taşımaktadır. Bu evrim ile sağlanacak yeni konsept, muhtemel veya bilinmeyen devlet ya da devlet olmayan grupların veya ortak yapıların oluşturması muhtemel tehditlerin sınırsız ve belirsiz niteliğini azaltmayı amaçlamaktadır.

Milli güvenlik siyaseti ve onun stratejisi, bugün ve gelecekte var olacak bir tehdit karşısında alınacak tedbirler ve yapılacak hazırlıklar için çerçeve sunmaktadır. Ancak, klasik stratejik kavram içinde gerek stratejik dengeyi sağlama yönelimi, gerek ise tehdit niteliğine göre tedbirlerin sağlanması, ülkemizin güvenliğini gelecekte risk altına sokacaktır. Bu risk elimine etmek veya risk yönetimini uygulamak için yeni bir stratejiye ihtiyaç duyulmaktadır.

Kabiliyete dayalı strateji, yukarıda ifade edilen amacı gerçekleştirmek üzere yeni stratejik kavram içinde bir model sunmaktadır. Kabiliyete dayalı strateji iki yönlü çalışmaktadır. Bunlardan birincisi düşman kabiliyetinin tespitini içermektedir. Bu amaçla, düşmanın zaman ve yer avantajları ve olasılıkları, saldırı noktaları için yer ve zaman olasılıkları (binlerce nokta ve milyonlarca dakikalık dilimler) için bir esnek stratejik perspektif sunmaktadır.

Bu stratejik perspektif ile düşmanın asimetrik tehdit ve saldırıları ile sürpriz saldırı olasılıkları için risk azaltan bir davranış bütünü ortaya koymak mümkün olacaktır.

İkinci yönde strateji uygulaması ise, Türkiye için ihtiyaç duyulan uygun araçların sağlanması, araçların çeşitliliğinin tespiti, caydırma ve bozguna uğratma olasılıkları için istihbarata dayalı karşı koyma kuvvetinin teşekkülü ve siyasi yönetselliğin karar alma süreçlerindeki yenileşme ve hazırlıklı hale gelme yeteneklerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Kabiliyete dayalı strateji ile, asimetrik savaş ve karşı koyma ile önleyici müdahale üniteleri için personel ve teçhizatın maliyet-verimlilik ilkesi çerçevesinde oluşturulması sağlanmaktadır.

7. Ortaklıklar ve İkili Yaklaşımların Esnek İlişkisi

Milli güvenlik siyasetinin uygulanmasında ulusal ve uluslararası başarı elde etmek, barış ve refahı sağlamak ve yaygınlaştırmak, demokratik değerlerin güvenliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak ile barış kuşağı oluşturmak için birlikteliklere ihtiyaç vardır. Bu birliktelikler, uluslararası kurumlar ile ortaklık, çok taraflı ortaklık, ikili anlaşmalar ile belirlenen ortaklık veya işbirliği şeklinde tesis edilmektedir.

Yeni stratejik kazanımlarından birisi de, hem bölgesel hem de global ölçekte oluşan ortaklık veya işbirliği süreçlerinde esnek stratejik yaklaşımların belirleyiciliğidir. Paylaşılabilir çıkarlara dönük olarak tesis edilen ilişkilerde, paylaşılabilir güvenlik ortaklığı için esnek yaklaşım uygulaması, paylaşılmamış çıkarlar için karşıt güvenlik yaklaşımlarını göz ardı etmemeyi hatırlatmaktadır. Aynı çerçevede paylaşılabilir güvenlik için hedeflenen ortak çıkarlarda miktar ve nitelik ön anlaşmalara bağlı olmadan değiştirilebilir. Bir başka ifade ile ortaklık perspektifi, temel güvenlik eğilimlerini içermekte olup, çıkar paylaşımları ve görev sorumlulukları için eşit ve güven veren ilişkileri zorunlu kılmamaktadır. Bu yaklaşım ise, düşman tavrından ziyade uygun fırsatları lehe çevirme anlayışı olarak telakki edilmektedir.